

Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo (toliau — MAĮ) 88 straipsnio pavadinimo, 1 ir 6 dalių apibendrintų paaiškinimų(komentarų) pakeitimo bei 88 straipsnio naujos 1¹ dalies apibendrinto paaiškinimo (komentaro) projektai

1. MAĮ 88 straipsnio pavadinimo pakeitimas ir MAĮ 88 straipsnio 1 ir 6 dalių apibendrinto paaiškinimo (komentaro) pakeitimas.

88 STRAIPSNIS. Mokestinės ~~nepriemokos~~ ir nemokestinės nepriemokų sumokėjimo atidėjimas arba išdėstymas

Pavadinimas pakeistas pagal 2024-06-25 įstatymo redakciją Nr. XIV-2805, įsigaliojo nuo 2024-11-01, paskelbta TAR, 2024, Nr. 2024-12622.

1. ~~Mokestinės~~ Mokesčių administratorius centrinio mokesčių administratoriaus nustatyta tvarka mokestinės ~~nepriemokos~~ sumokėjimo terminą ~~finansų ministro nustatyta tvarka mokesčių administratorius~~ gali atidėti iki vieno metų ir (arba) išdėstyti ne daugiau kaip 5 metams nuo prašymo pateikimo mokesčių administratoriui dienos, bet ne anksčiau kaip nuo mokestinės nepriemokos susidarymo dienos. Mokestinės nepriemokos mokėjimas atidedamas arba išdėstomas mokesčių administratoriaus sprendimu, kuris priimamas laikantis Europos Sąjungos valstybės pagalbos taisyklių. Šio sprendimo pagrindu sudaroma mokesčių mokėtojo ir mokesčių administratoriaus mokestinės paskolos sutartis.“

KEISTA: 1.2010-11-23 įstatymu Nr. XI-1159 (nuo 2010-12-11) (Žin., 2010, Nr. 145-7416);

2. Pagal 2024-06-25 įstatymo redakciją Nr. XIV-2805, įsigaliojo nuo 2024-11-01, paskelbta TAR, 2024, Nr. 2024-12622.

Komentaras

1. Mokestinės nepriemokos sumokėjimo atidėjimas – tai mokesčių mokėtojo mokestinę nepriemoką sudarančios sumos mokėjimo atidėjimas, mokesčių administratoriui priėmus atitinkamą sprendimą ir su mokesčių mokėtoju sudarius mokestinės paskolos sutartį. **Mokesčių administratorius mokestinės nepriemokos sumokėjimo terminą gali atidėti iki vieno metų skaičiuojant nuo prašymo pateikimo mokesčių administratoriui dienos, bet ne anksčiau kaip nuo mokestinės nepriemokos susidarymo dienos.**

Pavyzdys

Mokesčių mokėtojas X ~~2023~~**2025-05-31 30** kreipėsi į mokesčių administratorių su prašymu atidėti ~~130 000~~ Eur mokestinę nepriemoką ir pateikė visus su prašymo nagrinėjimu susijusius dokumentus.

Prašyme atidėti mokestinės nepriemokos sumokėjimą mokesčių mokėtojas X nurodė, kad šią mokestinę nepriemoką jis sumokės po metų, t. y. ~~2024~~**2026-05-3130**. Mokesčių administratorius, išnagrinėjęs visus su prašymu pateiktus dokumentus, ~~2023~~**2025-06-29 27** priėmė sprendimą atidėti ~~130 000~~ Eur mokestinės nepriemokos sumokėjimą iki ~~2024~~**2026-05-31 30** (šios mokestinės nepriemokos atidėjimo laikotarpis pradedamas skaičiuoti nuo ~~prašymo ir visų prašymui nagrinėti reikiamų dokumentų pateikimo mokesčių administratoriui dienos~~**2025-05-30**). Priėmęs sprendimą

atidėti šios mokestinės nepriemokos sumokėjimą, mokesčių administratorius tą pačią dieną su mokesčių mokėtoju X sudarė mokestinės paskolos sutartį, pagal kurią mokesčių mokėtojas X įsipareigojo 430 000 Eur mokestinę nepriemoką (įmoką) sumokėti pagal mokestinės nepriemokos ir palūkanų sumokėjimo grafike nurodytą datą. Mokesčių mokėtojas X mokesčių administratoriui taip pat įsipareigojo pagal grafiką kiekvieną mėnesį mokėti atitinkamo dydžio palūkanas (**Mokesčių mokėtojas X su apskaičiuotomis palūkanomis gali susipažinti, prisijungęs prie Mano VMI**).

2. Mokestinės nepriemokos sumokėjimo išdėstymas – tai mokesčių mokėtojo mokestinę nepriemoką sudarančios sumos mokėjimo išdėstymas dalimis, mokesčių administratoriui priėmus atitinkamą sprendimą ir su mokesčių mokėtoju sudarius mokestinės paskolos sutartį. **Mokesčių administratorius mokestinės nepriemokos sumokėjimo terminą gali išdėstyti ne daugiau kaip 5 metams nuo prašymo pateikimo mokesčių administratoriui dienos, bet ne anksčiau kaip nuo mokestinės nepriemokos susidarymo dienos.**

Pavyzdys

Mokesčių mokėtojas X ~~2023~~**2025-05-31** 30 kreipėsi į mokesčių administratorių su prašymu išdėstyti 25 000 Eur mokestinę nepriemoką ir pateikė visus su prašymo nagrinėjimu susijusius dokumentus.

Prašyme išdėstyti mokestinės nepriemokos sumokėjimą mokesčių mokėtojas X nurodė, kad šią mokestinę nepriemoką jis sumokės iki ~~2024~~**2026-04-30**. Mokesčių administratorius, išnagrinėjęs mokesčių mokėtojo X prašymą ir visus su prašymu pateiktus dokumentus, ~~2023~~**2025-06-29** 27 priėmė sprendimą išdėstyti 25 000 Eur mokestinės nepriemokos sumokėjimą iki ~~2024~~**2026-04-25** (šios mokestinės nepriemokos išdėstymo laikotarpis bus pradedamas skaičiuoti nuo ~~prašymo ir visų prašymui nagrinėti reikiamų dokumentų pateikimo mokesčių administratoriui dienos, t.y. nuo 2023~~**2025-05-30** 10). ~~2023~~**2025-06-29** 27 priėmęs sprendimą išdėstyti šios mokestinės nepriemokos sumokėjimą, mokesčių administratorius tą pačią dieną su mokesčių mokėtoju X sudarė mokestinės paskolos sutartį, pagal kurią mokestinės nepriemokos sumokėjimo ~~į biudžetą~~ terminas išdėstomas iki ~~2024~~**2026-04-25**. Šioje sutartyje mokesčių mokėtojas X įsipareigoja 25 000 Eur mokestinę nepriemoką sumokėti pagal pridedamą mokestinės nepriemokos ir palūkanų sumokėjimo grafiką, kuris yra neatsiejama šios sutarties dalis, pradedamas įmokas ir palūkanas mokėti nuo ~~2023~~**2025-07-25**. ~~Mokesčių mokėtojas X nurodė, kad kiekvieno mėnesio 25 dieną pagal minėtą grafiką bus mokamos įmokos bei atitinkamo dydžio palūkanos. Mokesčių mokėtojas X su apskaičiuotomis palūkanomis gali susipažinti, prisijungęs prie Mano VMI, arba mokėtinas palūkanas Palūkanas Mokesčių mokėtojas turi gali apskaičiuoti pats.~~

3. Mokestinės nepriemokos ~~sumokėjimą arba išdėstymą~~ **sumokėjimo atidėjimo ir (ar) išdėstymo tvarką** reglamentuoja **Mokestinės nepriemokos ar baudos už administracinį nusižengimą mokėjimo atidėjimo ir (ar) išdėstymo taisyklės** Mokestinės nepriemokos sumokėjimo atidėjimo arba išdėstymo taisyklės, patvirtintos Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos viršininko 2024 m. spalio 23 d. įsakymu Nr. VA-83 „Dėl Mokestinės nepriemokos ar baudos už administracinį nusižengimą mokėjimo atidėjimo ir (ar) išdėstymo taisyklių ir formų patvirtinimo“ Lietuvos Respublikos finansų ministro 1998 m. lapkričio 17 d. įsakymu Nr. 268 „Dėl Mokestinės nepriemokos ar baudos už administracinį nusižengimą mokėjimo atidėjimo arba išdėstymo taisyklių patvirtinimo“. Minėtu įsakymu taip pat patvirtintos:

1) Mokestinės paskolos sutarties FR0284 forma;

- 2) Sprendimo atidėti / išdėstyti mokestinės nepriemokos / baudos už administracinį nusižengimą mokėjimą FR0285 forma;
- 3) Sprendimo nutraukti mokestinės paskolos sutartį FR0286 forma;
- 4) Sprendimo pakeisti Sprendimą atidėti / išdėstyti mokestinės nepriemokos / baudos už administracinį nusižengimą mokėjimą FR0287 forma;
- 5) Įspėjimo FR1093 forma;
- 6) Pranešimo apie mokėtiną palūkaną FR0556 forma.

~~Prašymo dėl mokestinės nepriemokos / baudos už administracinį nusižengimą mokėjimo atidėjimo ir (ar) išdėstymo pateikimo tvarką bei teiktinų dokumentų sąrašą nustato Prašymo atidėti arba išdėstyti mokestinės nepriemokos ar baudos už administracinį nusižengimą sumokėjimą, sudarant mokestinės paskolos sutartį, reikalavimų aprašas, patvirtintas VMI prie FM viršininko 2001 m. spalio 3 d. įsakymu Nr. 236 „Dėl mokestinės paskolos sutarties FR0284 formos ir Prašymo atidėti arba išdėstyti mokestinės nepriemokos ar baudos už administracinį nusižengimą sumokėjimą, sudarant mokestinės paskolos sutartį, reikalavimų aprašo patvirtinimo“.~~

~~Prašymą ir dokumentus dėl mokestinės nepriemokos sumokėjimo atidėjimo ir (ar) išdėstymo mokesčių mokėtojai – juridiniai asmenys, teikia elektroniniu būdu per Mano VMI.~~

~~Mokesčių mokėtojai – fiziniai asmenys, prašymą ir reikiamus dokumentus gali pateikti:~~

- ~~– elektroniniu būdu per Mano VMI,~~
- ~~– el. paštu adresu vmi@vmi.lt,~~
- ~~– apskrities valstybinei mokesčių inspekcijai,~~
- ~~– Valstybinei mokesčių inspekcijai prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos (Vasario 16-osios g. 14, LT-01107 Vilnius).~~

4. Mokesčių mokėtojo mokestinės nepriemokos sumokėjimas atidedamas ir (ar) išdėstomas, mokesčių administratoriui priėmus atitinkamą sprendimą, **kuris priimamas laikantis Europos Sąjungos valstybės pagalbos taisyklių. Nereikšingos valstybės pagalbos *de minimis* suteikimas reglamentuotas Mokestinės nepriemokos ar baudos už administracinį nusižengimą mokėjimo atidėjimo ir (ar) išdėstymo taisyklėse, patvirtintose Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos viršininko 2024 m. spalio 23 d. įsakymu Nr. VA-83 „Dėl Mokestinės nepriemokos ar baudos už administracinį nusižengimą mokėjimo atidėjimo ir (ar) išdėstymo taisyklių ir formų patvirtinimo“.**

~~Mokesčių administratoriaus sprendimas atidėti arba išdėstyti mokestinės nepriemokos sumokėjimą įgyvendinamas ne vėliau kaip per 10 darbo dienų nuo sprendimo priėmimo, mokesčių administratoriui ir mokesčių mokėtojui sudarant mokestinės paskolos sutartį. Tačiau, kai sprendimas atidėti arba išdėstyti mokestinės nepriemokos sumokėjimą priimtas su sąlyga, kad jos sumokėjimas turi būti užtikrintas įkeitimu, hipoteka, laidavimu ar garantija ir (arba) kad mokesčių mokėtojas iki mokestinės paskolos sudarymo sumokės antstoliui visas vykdomosios bylos vykdymo išlaidas arba padengs priverstinės hipotekos (įkeitimo) įregistravimo išlaidas, mokestinės paskolos sutartis turi būti sudaryta ne vėliau kaip per 30 dienų nuo sprendimo priėmimo dienos, tačiau mokesčių mokėtojo motyvuotu prašymu šis terminas gali būti pratęstas iki 60 dienų.~~

5. Pagal Mokesčių administratoriaus sprendimą atidedamos ir (ar) išdėstomos mokestinės nepriemokos sumokėjimo sąlygos (privalomų įmokų suma bei vienu metu grąžinamos mokestinės paskolos dalies dydis) yra nustatomos mokestinės paskolos sutartyje.

(Pakeista pagal VMI prie FM 2025- raštą Nr.)

2. MAJ 88 straipsnio apibendrinto paaiškinimo (komentarų) papildymas nauja 1¹ dalimi.

1¹. Mokesčių administratorius centrinio mokesčių administratoriaus nustatyta tvarka baudų už administracinį nusižengimą sumokėjimą gali išdėstyti ne daugiau kaip 2 metams nuo Administracinių nusižengimų kodekso 675 straipsnio 2 dalyje numatyto baudos sumokėjimo termino dienos. Tokiu atveju jų mokėjimas išdėstomas mokesčių administratoriaus sprendimu,

kuris priimamas laikantis Europos Sąjungos valstybės pagalbos taisyklių ir kurio pagrindu sudaroma mokesčių mokėtojo ir mokesčių administratoriaus mokestinės paskolos sutartis.

PAPILDYTA: Pagal 2024-06-25 įstatymo redakciją Nr. XIV-2805, įsigaliojo nuo 2024-11-01, paskelbta TAR, 2024, Nr. 2024-12622.

Komentaras

1. Baudos už administracinį nusižengimą sumokėjimo išdėstymo tvarką reglamentuoja Mokestinės nepriemokos ar baudos už administracinį nusižengimą mokėjimo atidėjimo ir (ar) išdėstymo taisyklės, patvirtintos Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos viršininko 2024 m. spalio 23 d. įsakymu Nr. VA-83 „Dėl Mokestinės nepriemokos ar baudos už administracinį nusižengimą mokėjimo atidėjimo ir (ar) išdėstymo taisyklių ir formų patvirtinimo“. Baudų už administracinį nusižengimą sumokėjimą Valstybinė mokesčių inspekcija prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos gali išdėstyti ne daugiau kaip 2 metams nuo Administracinių nusižengimų kodekso 675 straipsnio 2 dalyje numatyto baudos sumokėjimo termino dienos. Tokiu atveju jų sumokėjimas išdėstomas mokesčių administratoriaus sprendimu, kuris priimamas laikantis Europos Sąjungos valstybės pagalbos taisyklių ir kurio pagrindu sudaroma mokesčių mokėtojo ir mokesčių administratoriaus mokestinės paskolos sutartis. Nereikšingos valstybės pagalbos *de minimis* suteikimas reglamentuotas Mokestinės nepriemokos ar baudos už administracinį nusižengimą mokėjimo atidėjimo ir (ar) išdėstymo taisyklėse, patvirtintose Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos viršininko 2024 m. spalio 23 d. įsakymu Nr. VA-83 „Dėl Mokestinės nepriemokos ar baudos už administracinį nusižengimą mokėjimo atidėjimo ir (ar) išdėstymo taisyklių ir formų patvirtinimo“.

(Pagal VMI prie FM 2025- raštą Nr.)

Pavyzdys

Asmuo X 2025-05-30 kreipėsi į mokesčių administratorių su prašymu išdėstyti 1 200 Eur baudos už administracinį nusižengimą, kurią jis turėjo sumokėti iki 2025-05-25, sumokėjimą ir pateikė visus su prašymo nagrinėjimu susijusius dokumentus.

Prašyme išdėstyti baudos už administracinį nusižengimą sumokėjimą asmuo X nurodė, kad šią baudą už administracinį nusižengimą jis sumokės iki 2027-05-30. Mokesčių administratorius, išnagrinėjęs asmens X prašymą ir visus su prašymu pateiktus dokumentus, 2025-06-27 priėmė sprendimą išdėstyti 1 200 Eur baudos už administracinį nusižengimą mokėjimą iki 2027-05-25 (šios baudos už administracinį nusižengimą mokėjimo išdėstymo laikotarpis pradedamas skaičiuoti nuo Administracinių nusižengimų kodekso 675 straipsnio 2 dalyje numatyto baudos sumokėjimo termino dienos, t. y. nuo 2025-05-25). 2025-06-27 priėmęs sprendimą išdėstyti šios baudos už administracinį nusižengimą mokėjimą, mokesčių administratorius tą pačią dieną su asmeniu X sudarė mokestinės paskolos sutartį, pagal kurią baudos už administracinį nusižengimą mokėjimas išdėstomas iki 2027-05-25, mokant dalines įmokas kiekvieną mėnesį iki 25 d. Palūkanos nemokamos.

3. MAĮ 88 straipsnio 6 dalies apibendrinto paaiškinimo (komentarų) pakeitimas.

6. Šio Įstatymo 100 straipsnio 1 dalyje nustatytais pagrindais mokesčių mokėtojas gali būti atleidžiamas nuo skaičiuojamų (apskaičiuotų) ~~bet nesumokėtų (neišieškotų)~~ palūkanų, padidintų palūkanų, palūkanų delspinigių ar jų dalies. Šiam atleidimui *mutatis mutandis* taikomos šio Įstatymo 100 straipsnio nuostatos, reglamentuojančios atleidimo nuo delspinigių tvarką.

PAKEISTA: Pagal 2025-06-19 įstatymo redakciją Nr. XV-309, įsigaliojo nuo 2025-07-01, paskelbta TAR, 2025, Nr. 2025-11978).

Komentaras

1. Komentuojamo straipsnio 6 dalis numato galimybę mokesčių mokėtojui būti atleistam nuo skaičiuojamų (apskaičiuotų), ~~bet nesumokėtų (neišieškotų)~~ palūkanų, padidintų palūkanų, palūkanų delspinigių ar jų dalies. Sprendimas atleisti gali būti priimamas tik esant šio įstatymo 100 straipsnio 1 dalyje numatytiems pagrindams, kurie taikomi priimant sprendimus dėl atleidimo nuo delspinigių, t. y. kai:

1.1. tokia teisinė galimybė yra numatyta specialiajame mokesčių įstatyme;

1.2. yra šio Įstatymo 141 straipsnio 1 dalyje nustatytas pagrindas;

1.3. kitais atvejais, kai palūkanas, padidintas palūkanas, palūkanų delspinigius išieškoti netikslinga ekonominiu ir (ar) socialiniu požiūriu, kaip tai suprantama pagal šio Įstatymo 113 straipsnio 1 dalies 3 punktą. Šis atleidimo pagrindas gali būti taikomas tik mokesčių mokėtojams – fiziniams asmenims (žr. 100 straipsnio 1 dalies ir 141 straipsnio 1 dalies komentarus).

2. **Atleidimo nuo skaičiuojamų (apskaičiuotų) palūkanų tvarką reglamentuoja Atleidimo nuo baudų, delspinigių ir palūkanų taisyklės, patvirtintos Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos viršininko 2004 m. liepos 26 d. įsakymu Nr. VA-144 „Dėl Atleidimo nuo baudų, delspinigių ir palūkanų taisyklių patvirtinimo“.** ~~Dėl atleidimo nuo skaičiuojamų (apskaičiuotų), bet nesumokėtų (neišieškotų) palūkanų, padidintų palūkanų, palūkanų delspinigių ar jų dalies mokesčių mokėtojas turi kreiptis į atitinkamą mokesčių administratorių. Gauta prašymo nagrinėjimui ir sprendimų priėmimui taikoma analogiška tvarka, kaip ir sprendžiant atleidimo nuo delspinigių klausimus (žr. 100 straipsnio komentarą).~~

3. Mokesčių administratoriaus atsisakymą atleisti nuo skaičiuojamų (apskaičiuotų), ~~bet nesumokėtų (neišieškotų)~~ palūkanų, padidintų palūkanų, palūkanų delspinigių ar jų dalies mokesčių mokėtojas gali apskūsti MAĮ IX skyriuje nustatyta tvarka. Tokiems mokesčių mokėtojų skundams nagrinėti taikomos mokestinių ginčų nagrinėjimo procedūros (žr. MAĮ IX skyriaus komentarą).

(Pakeista pagal VMI prie FM raštą 2012-11-30 Nr. (32.44-31-3)-RM-6622;

pagal VMI prie FM raštą 2025- Nr. (32.44-31-3)-RM-).